

Prigodna prodaja na adventskom sajmu

Darko Marečić, dipl. iur.

Tijekom mjeseca prosinca tradicionalno se u većini općina i gradova organiziraju adventski (božićni) i/ili novogodišnji sajmovi na kojima se održavaju razne manifestacije, pružaju ugostiteljske usluge te obavlja prigodna prodaja proizvoda koji su predmet i svrha organiziranja takvih sajmova. Uz koje uvjete trgovci i drugi prodavatelji mogu obavljati prigodnu prodaju neprehrambenih proizvoda na adventskom (božićnom) i/ili novogodišnjem sajmu te kojih se obveza pritom moraju pridržavati, pišemo u nastavku ovoga članka.

1. Uvod

Prigodna prodaja je oblik obavljanja trgovine na malo izvan prodavaonica za koju je bitna značajka se prodaja proizvoda obavlja na mjestu i za vrijeme organiziranja raznih sajmova, proslava, izložba, priredbi i sličnih manifestacija, a koje se održavaju uglavnom na otvorenim prostorima javno-prometnih površina.

Svake godine u mjesecu prosincu, u skoro svim većim jedinicama lokalne samouprave odnosno općinama i gradovima (u nastavku: JLS) tijekom razdoblja adventa ili došašća održavaju se adventski ili božićni sajmovi,¹ nakon čega se nastavljaju održavati kao novogodišnji sajmovi. Zbog komercijalnog karaktera adventskih i/ili novogodišnjih sajmova i turističke promidžbe područja na kojem se održavaju, pojedine JLS započinju s organiziranjem takvih sajmova već sredinom mjeseca studenog te nerijetko isti traju sve do blagdana Sveta tri kralja (6. siječnja) naredne godine. Za vrijeme trajanja adventskog (božićnog) i/ili novogodišnjeg sajmova održavaju se razne zabavne manifestacije i priredbe, pružaju ugostiteljske usluge te obavlja prigodna prodaja hrane i neprehrambenih proizvoda vezanih uz božićne i novogodišnje blagdane.

Trgovci i drugi prodavatelji koji obavljaju prigodnu prodaju u okviru adventskog (božićnog) i/ili novogodišnjeg sajma (u nastavku: adventski sajam) moraju se pridržavati obveza propisanih posebnim zakonima kojim se uređuje djelatnost trgovine, zaštita potrošača, označavanje proizvoda, komunalnih propisa JLS na čijem se području takva prodaja obavlja, kao i drugih relevantnih (poreznih, mjeriteljskih, radnopravnih i dr.) propisa.

Predmet ovog članka obuhvaća uvjete uz koje trgovci i drugi prodavatelji mogu obavljati prigodnu prodaju na adventskom sajmu, kojih se obveza pritom moraju pridržavati te na koji način trebaju biti označeni neprehrambeni proizvodi koje najčešće nude na prodaju.

2. Zakonski okvir prigodne prodaje

Zakon kojim se uređuje prigodna prodaja je **Zakon o trgovini** (u nastavku: Zakon, ZT),² koji je ujedno temeljni (osnovni) zakon kojim se propisuju uvjeti za obavljanje djelatnosti trgovine. Trgovina je, u smislu ovoga Zakona gospodarska djelatnost kupnje i prodaje robe i/ili pružanja usluga u trgovini u svrhu ostvarivanja dobiti ili drugog gospodarskog učinka, a obavlja se kao trgovina na veliko³ i kao trgovina na malo.⁴ Trgovina na malo se obavlja u prodavaonicama i izvan prodavaonica, u koju se pored ostalog, ubraja i prigodna prodaja. Za obavljanje djelatnosti trgovine moraju biti uvjeti propisani Pravilnikom o minimalnim tehničkim i drugim uvjetima koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima i uvjetima za prodaju robe izvan prodavaonica (u nastavku: Pravilnik o MTU),⁵ a što rješenjem utvrđuje upravno tijelo u Gradu Zagrebu odnosno županiji u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave u području trgovine (u nastavku: nadležno upravno tijelo), osim u slučaju propisanog izuzetka, kada takvo rješenje nije potrebno ishoditi. Djelatnost trgovine mogu obavljati trgovci te pravne i fizičke osobe iz čl. 5.st.1. Zakona, uz uvjete i na način propisan tom odredbom.

Budući da je prigodna prodaja oblik obavljanja trgovine na malo izvan prodavaonice, na prigodnu prodaju primjenjuju se i odredbe

- ² Nar. nov., br. 87/08, 116/08., 76/09., 114/11., 68/13., 30/14., 32/19., 98/19., 32/20. i 33/23.
- ³ **Trgovina na veliko** je kupnja robe radi daljnje prodaje profesionalnim korisnicima odnosno drugim pravnim ili fizičkim osobama koje obavljaju neku registriranu ili zakonom određenu djelatnost, a obavlja se u prodajnim objektima koji ispunjavaju propisane uvjete za obavljanje trgovine na veliko (npr. veleprodajna skladišta, tržnica na veliko).
- ⁴ **Trgovina na malo** je kupnja robe radi daljnje prodaje potrošačima za osobnu uporabu ili uporabu u kućanstvu, kao i profesionalnim korisnicima ako za tu prodaju nije potrebno ispunjavanje dodatnih minimalnih tehničkih i drugih uvjeta propisanih posebnim propisima, a obavlja se u prodavaonicama i izvan prodavaonica ako su ispunjeni propisani uvjeti za takvu prodaju.
- ⁵ Nar. nov., br. 66/09., 108/09., 8/10. i 108/14.

1 Najpoznatiji adventski sajmovi u Republici Hrvatskoj održavaju se u Zagrebu, Varaždinu, Rijeci, Zadru, Osijeku, Splitu, Dubrovniku, Šibeniku

Zakona o zaštiti potrošača (u nastavku: ZZP)⁶ i njegovih provedbenih pravilnika, od kojih za potrebe ovoga članka ističemo Pravilnik o načinu isticanja maloprodajne cijene i cijene za jedinicu mjere proizvoda.⁷ ZZP-om se uređuje zaštita osnovnih prava potrošača pri kupnji proizvoda, kao i pri drugim oblicima stjecanja proizvoda, od kojih je svakako važno istaknuti pravo na zaštitu ekonomskih interesa potrošača i pravo na zaštitu od opasnosti za životi, zdravlje i imovinu.

Na prigodnu prodaju na javnim površinama primjenjuju se i odluke JLS te posebni zakoni kojima se propisuju uvjeti korištenja javnih površina za prigodnu prodaju, a na označavanje proizvoda, propisi o označavanju pojedinih skupina neprehrambenih proizvoda.

3. Pojam i pretpostavke prigodne prodaje

3.1. Pojam prigodne prodaje

Što se smatra prigodnom prodajom, propisano je čl. 2. toč.11. Zakona.

ističemo...

Prigodna prodaja je prodaja organizirana u sklopu održavanja sajмова, priredaba i izložbi, na kojoj je dopuštena prodaja samo proizvoda i robe koji su predmet i svrha organiziranja spomenutih manifestacije, a može trajati najduže do 60 dana u tijeku jedne kalendarske godine, neovisno o vremenu održavanja manifestacije.

3.2. Pretpostavke prigodne prodaje

Prema zakonskoj definiciji prigodne prodaje, proizlazi da bi se neka prodaja smatrala prigodnom prodajom, moraju se kumulativno ispuniti slijedeće pretpostavke: da je prigodna prodaja oblik trgovine na malo koji se obavlja izvan prodavaonica; da se prigodna prodaja obavlja za vrijeme održavanja sajмова, priredbi, izložbi i sl. manifestacija; da je obavljanje prigodne prodaje vremenski ograničeno; i da je prigodnom prodajom ograničen prodajni asortiman.

3.2.1. Prigodna prodaja oblik je obavljanja trgovine na malo izvan prodavaonice

Prigodna prodaja jedan je oblika obavljanja trgovine na malo izvan prodavaonica,⁸ a obavlja se najčešće na otvorenom (nenatkrivenom ili natkrivenom) prostoru, a ponekad u zatvorenom prostoru koji se ne smatra prodavaonicom⁹ (npr. u prostorijama na kojima se održavaju sajmovi, izložbe i sl. manifestacije, društvenim domovima). Prigodna prodaja se ne može obavljati u prodavaonicama niti se može obavljati u sklopu obavljanja trgovine na veliko.

6 Nar. nov., br. 19/22. i 59/23.

7 Nar. nov., br. 117/22.

8 U prodajne oblike obavljanja trgovine na malo izvan prodavaonica, pored prigodne prodaje ubrajaju se i prodaja robe: na štandovima i klupama na tržnicama na malo te izvan tržnica na malo, kao i unutar trgovačkih centara, ustanova i sl.; pokretna prodaja; prodaja putem kioska; prodaja putem prodajnih automata; prodaja na daljinu (putem TV i radio uređaja, kataloga, interneta); prodaja u proizvodnim objektima obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava te proizvodnim objektima pravnih i fizičkih osoba koje posjeduju povlasticu za akvakulturu ili povlasticu za uzgoj riba i drugih morskih organizama.

9 **Prodavaonica** je posebno uređen prodajni objekt (u građevini) u kojem se obavlja djelatnost trgovine, a sastoji se od prodajnog prostora i pomoćnih prostorija.

3.2.2. Prigodna prodaja obavlja se za vrijeme održavanja sajмова i manifestacija

Prigodna prodaja može se obavljati samo u sklopu održavanja sajмова,¹⁰ priredbi,¹¹ izložbi¹² te javnih i drugih manifestacija.¹³ Organizatori navedenih događanja na kojima se može prigodno trgovati mogu biti turističke zajednice, komorske udruge (npr. Hrvatska obrtnička komora, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska poljoprivredna komora i njihove podružnice), interesna i sektorska udruženja (npr. udruženja proizvođača pojedinih proizvoda, udruženje trgovaca), zadruge i udruge te njihovi savezi, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, ali jednako tako i individualni proizvođači i trgovci (npr. kada pojedini trgovac tijekom adventa i uz prethodno odobrenje nadležnog tijela JLS, organizira prigodnu prodaju božićnih ukrasa na prostoru ispred svoje prodavaonice). Organizator sajamskih i javnih manifestacija na kojima se može prigodno trgovati mogu biti i JLS odnosno općine i gradovi, ako je to od gospodarskog, turističkog ili nekog drugog osobitog značaja lokalnu zajednicu, u kom slučaju se sajamski dani i javne manifestacije proglašavaju sukladno Zakonu o lokalnoj i regionalnoj samoupravi.¹⁴ Međutim, JLS može organizaciju sajмова i javnih manifestacija na kojoj se pored ostalog obavlja i prigodna prodaja, povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi (obrtniku) registriranoj za djelatnost organiziranja sajмова, priredbi i sl. manifestacija.

3.2.3. Trajanje prigodne prodaje vremenski je ograničeno

Prigodna prodaja na sajmovima i manifestacijama vremenski je ograničena što znači da se ne može obavljati trajno (stalno) nego samo povremeno, a može trajati najdulje do 60 dana u tijeku jedne kalendarske godine, neovisno o vremenu održavanja manifestacije.¹⁵

Stoga, trgovac ili drugi prodavatelj ne može prigodnu prodaju proglasiti kao osnovnu djelatnost ili jedinu aktivnost, već prigodnu prodaju može obavljati kao sekundarnu i prateću djelatnost određenoj manifestaciji. Jednako tako, prodaja roba na sajmovima koji se održavaju konstantno i kontinuirano tijekom cijele godine (npr. svakog ponedjeljka u Jastrebarskom, svake subote u Samoboru) ne smatra se prigodnom prodajom, budući takva prodaja nije vremenski ograničena i na tim sajmovima prodaje se raznovrsna roba, a ne samo ona koja je predmet i svrha organiziranja prigodne prodaje.

10 **Sajam** označava organizirani skup prodavatelja i kupaca u određeno vrijeme godine ili na određeni dan radi izravnog trgovanja robom koja je predmet i svrha održavanja sajma (npr. stočni sajam, obrtnički sajam, poljoprivredni sajam). U vrijeme adventa ili došašća (razdoblje od četiri tjedna do blagdana Božića—25. prosinca) u skoro svim većim gradovima i općinama organiziraju se adventski sajmovi na kojima se obavlja prigodan prodaja blagdanskih proizvoda.

11 **Priredba** (predstava) je najčešće kulturno-zabavnog karaktera (npr. folklor, sportska priredba, svečana priredba) na kojoj se mogu pružiti ugostiteljske usluge i obavljati prigodna prodaja.

12 **Izložba** je događaj na kojem se razni umjetnički ili drugi predmeti izlažu javnosti, kako bi se javnost s njima upozнала, a održavaju se u galerijama, muzejima, sajmovima ili na drugim javnim prostorima.

13 **Manifestacija** uključuje sajmove, priredbe, izložbe i druga okupljanja ljudi na mjestu na kojem se održavaju određena svjetovne ili vjerske proslave, obljetnice ili druga događanja (npr. manifestacija „Kaj su jeli naši stari“ u Vrbovcu, „Špancierfest“ u Varaždinu, „Jaskanski dani vina“ u Jastrebarskom).

14 Nar. nov., br. 19/13.-proč.tekst, 137/15.-ispr., 123/17., 98/19. i 144/20.

15 Prigodna prodaja ne mora trajati u kontinuitetu 60 dana tijekom jedne kalendarske godine, već se može obavljati povremeno (s prekidima), ali sveukupno trajanje prigodne prodaje u jednoj kalendarskoj godini ne smije trajati dulje od 60 dana.

3.2.4. Ograničenje prodajnog asortimana koji je predmet prigodne prodaje

Prigodna prodaja ograničena je i u pogledu prodajnog asortimana, budući je na njoj dopuštena prodaja samo onih proizvoda (i robe) koji su predmet i svrha organiziranja sajмова, priredbi, izložba i drugih manifestacija. Tako se za vrijeme trajanja poljoprivrednog i/ili stočnog sajma mogu prodavati samo proizvodi vezani za poljoprivrednu proizvodnju odnosno stočarstvo, na obrtničkom sajmu, obrtnički proizvodi, na turističko promidžbenim sajmovima i manifestacijama, proizvodi vezani za turističku promidžbu kraja u kojemu se takva manifestacija održava.

Kada je riječ o prigodnom prodaji na adventskom sajmu, na istom je dopuštena prodaja onih proizvoda koji su svrha i predmet organiziranja takvih sajмова, kao što su umjetna i svježa božićna drvca s ili bez korijena, dekorativni predmeti za ukrašavanje božićnih drvaca, unutarnjih i vanjskih prostora (npr. adventski vijenci, kuglice za bor, lanci i svjetlosni lanci, jaslice i figurice za jaslice, umjetni snijeg i snijeg u spreju), božićni i novogodišnji cvjetni aranžmani, božićna pšenica, igračke, stolnjaci, kape, rukavice i drugi tekstilni predmeti s božićnim i novogodišnjim motivima, božićne i novogodišnje čestitke, knjige i slikovnice za djecu s božićnom tematikom i drugi predmeti za darivanje. Iako to nije predmet ovoga članka, ističemo da se osim neprehrambenih proizvoda, na adventskom sajmu može obavljati i prigodna prodaja hrane sukladno sanitarnim propisima. Na prigodnoj prodaji ne smiju se prodavati proizvodi čija je prodaja izvan prodavaonica zabranjena.¹⁶

4. Tko može obavljati prigodnu prodaju

Prigodnu prodaju mogu obavljati trgovci (pravna i fizička osoba registrirana za obavljanje djelatnosti kupnje i prodaje robe i/ili pružanja usluga u trgovini) te pravne i fizičke osobe iz čl. 5. st. 1. Zakona i to: nositelj i članovi obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva (u nastavku: OPG) upisani u Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (u nastavku: Upisnik OPG-ova); pravna ili fizička osoba koja nema obvezu upisa u Upisnik dobavljača sadnog materijala u skladu s posebnim propisom; pravne osobe i obrtnici koji posjeduju povlasticu za gospodarski ribolov i/ili uzgoj riba odnosno akvakulturu; pravne i fizičke osobe upisane u Upisnik šumoposjednika; pravne osobe i obrtnici registrirani za djelatnost proizvodnje; te udruge, ustanove i druge neprofitne pravne osobe (u nastavku: prodavatelji).

ističemo...

Međutim, za razliku od trgovca koji mogu obavljati prodaju trgovačke robe (robe kupljenje radi daljnje prodaje), prodavatelji mogu obavljati prodaju samo vlastito proizvedenih proizvoda.

16 Primjerice, Zakonom o eksplozivnim tvarima te proizvodnji i prometu oružja (Nar. nov., br. 70/17., 141/20. i 114/22.) zabranjena je prodaja oružja, streljiva i njegovih dijelova kao i eksplozivnih tvari, uključujući i pirotehničkih sredstava izvan prodavaonica, osim u slučaju pirotehničkih sredstava kategorije F1 koji se mogu prodavati u kiosku.

5. Opći uvjeti za obavljanje prigodne prodaje

5.1. Uvjeti za trgovce–registriranje prigodne prodaje

Da bi mogli obavljati prigodnu prodaju trgovci moraju biti registrirani u odgovarajućem registru (trgovačko društvo i profitabilna zadruga u sudskom, a obrtnik u obrtnom registru) za djelatnost trgovine pod oznakom šifre skupine 47.8. *Trgovina na malo na štandovima i tržnicama* iz Nacionalne klasifikacije djelatnosti NKD-07, ili, ako trgovac namjerava prigodnom prodajom prodavati samo određene vrste neprehrambenih proizvoda, tada u registar treba upisati primjenjivu šifru razreda djelatnosti iz NKD-07. (Npr. za prigodnu prodaju tekstilnih proizvoda i/ili obuće, šifru razreda: 47.82.–“*Trgovina na malo tekstilom, odjećom i obućom na štandovima i tržnicama*”; za prigodnu prodaju ukrasnih i dekorativnih božićnih i novogodišnjih predmeta, suvenira, božićnih drvaca i sl., šifru razreda: 47.83.–“*Trgovina na malo ostalom robom na štandovima i tržnicama*”).¹⁷ Umjesto upisivanja prethodno navedene šifre razreda ili skupine NKD-07, obavljanje prigodne prodaje smatra se registriranim ako je u odgovarajućem registru upisana djelatnost trgovine pod oznakom odjeljka 47.–“*Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima*” ili oznakom područja G–*Trgovina na veliko i na malo*”, ili opisno “*Kupnja i prodaja robe*”. Proizvode mogu prodavati zaposleni radnici u trgovačkom društvu odnosno trgovačkom obrtu i vlasnik obrta, a obrtniku mogu pomagati i članovi obiteljskog kućanstva.¹⁸

5.2. Uvjeti za prodavatelje–upis u odgovarajući registar odnosno upisnik

Od pravnih i fizičkih osoba iz čl. 5. st. 12. Zakona, na adventskom sajmu svoje proizvode najčešće prodaju OPG-ovi, pravne i fizičke osobe šumoposjednici, pravne osobe i obrtni registrirani za gospodarske djelatnosti te udruge, ustanove i druge neprofitne pravne osobe. Navedeni prodavatelji nisu obvezni registrirati se za obavljanje djelatnosti trgovine budući da pravo prodaje svojih proizvoda stječu bilo upisom u odgovarajuće upisnike (OPG- u Upisnik OPG-ova), šumoposjednici u Upisnik šumoposjednika, bilo registriranjem djelatnosti proizvodnje ili temeljem odredbi svojeg statuta ili drugog osnivačkog akta (udruge, ustanove i druge neprofitne pravne osobe).

Temeljem upisa u Upisnik OPG-ova dopunske djelatnosti „*Proizvodnja neprehrambenih proizvoda i predmeta opće uporabe na OPG-u*”, OPG stječe pravo prodaje vlastito proizvedenih prehrambenih i neprehrambenih proizvoda koji su navedeni u Prilogu 6. Pravilnika o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.¹⁹ Prigodnu prodaju mogu obavljati nositelj OPG-a, članovi OPG-a, članovi obiteljskog kućanstva OPG-a i zaposleni radnici na OPG-u. **Pravne i fizičke osobe šumoposjednici** mogu prodavati božićna drvca (npr. borove, jelke) te šumske sporedne proizvode osim onih čije branje i prodaja je posebnim zakonom zabranjena, a prigodnu prodaju mogu obavljati zaposleni radnici šumoposjednika u statusu trgovačkog društva ili obrta te vlasnici obrta, zatim fizička osoba privatni

17 Npr. djelatnost prigodne prodaje hrane, upisuje se u odgovarajući registar pod oznakom šifre razreda 47.81.–“*Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima na štandovima*”.

18 Obiteljsko kućanstvo čine bračni drugovi, djeca i drugi srodnici koji zajedno žive, privređuju, odnosno ostvaruju prihode na drugi način i troše ih zajedno.

19 Nar. nov., br. 80/23.

šumoposjedni i članovi njegovog obiteljskog šumoposjedničkog gospodarstva. **Pravne osobe i obrtnici registrirani za djelatnost proizvodnje** mogu prodavati vlastito izrađene proizvode za koje su registrirani, a prodaju mogu obavljati zaposleni radnici trgovačkog društva odnosno obrta, te vlasnik obrta i zaposleni radnici. **Udruge, ustanove, neprofitne zadruge i druge neprofitne pravne osobe** (u nastavku: NPO) mogu obavljati prodaju svojih proizvoda²⁰ uz uvjet da je navedena djelatnost upisana u odredbe statuta ili drugog općeg akta NPO i da prodaju ne obavljaju u svrhu stjecanja dobiti za svoje članove ili treće osobe (prihod ostvaren prodaju moraju koristiti isključivo za podmirenje troškova prodaje, a višak za ostvarivanje ciljeva zbog kojih su osnovani). Prodaju mogu obavljati članovi NPO i njeni zaposlenici.

5.3. Uvjeti za prodajne objekte

U prodajne objekte putem kojih trgovci i drugi prodavatelji iz čl.5.st.1. ZT-a (u nastavku: trgovci) obavljaju prigodnu prodaju ubrajaju se prodajna klupa ili prodajni štand²¹ i prodajni automat (samostojeći ili prenosivi)²², a iznimno i prenosivi (montažno-demontažni) kiosk.²³

ističemo...

Prigodna prodaja ne može se obavljati u prodavaonicama, iz stacioniranog kioska i pokretnog vozila.

Predstavničko tijelo JLS općim aktom može propisati vanjski izgled prodajnih klupa i štandova te prenosivih (montažnih) kioska putem koji se obavlja prigodna prodaja, vodeći računa o lokalnim ambijentalnim značajkama.

ističemo...

Trgovac odnosno drugi prodavatelj koji obavlja prigodnu prodaju neprehrambenih proizvoda na adventskom sajmu (ali i na drugim sajmovima, manifestacijama, izložbama i priredbama) za prodajni objekt putem kojeg obavlja prigodnu prodaju, ne mora ishoditi rješenje nadležnog upravnog tijela o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta.

20 Pod vlastitim proizvodima udruge ili druge neprofitne pravne osoba smatraju se i donirani proizvodi ako donacija nije uvjetovana davanjem protučinidbe donatoru ili trećoj osobi.

21 Štandovi i klupe su prodajni objekti, najčešće izrađeni od drva, a mogu od drugog materijala (plastika, lim) na koju se izlaže roba koja se prodaje. Prodajni štandovi i klupe moraju biti stabilni te imati površinu dovoljno prostranu da se na istoj može nesmetano izlagati roba namijenjena prodaji. Površine prodajne klupe moraju biti ravne i glatke, kako bi se mogle lako čistiti i održavati. Prodajni štand ima police ili prostore za odlaganje robe, a može biti natkriven.

22 Prodajni automat je aparat putem kojeg kupac ostvaruje kupnju proizvoda na način da se ubaci u za to predviđen otvor na aparatu novac, žeton ili posebna kartica. Sam način prodaje putem prodajnih automata obavlja se sukladno tehničkim uvjetima i opremljenosti automata ovisno o vrsti proizvoda. Trgovac ili drugi prodavatelj koji prigodnu prodaju obavlja prodaju putem prodajnog automata mora osigurati ispravno funkcioniranje automata.

23 Kiosk svaki, pa tako i prenosivi odnosno montažno-demontažni, je prodajni prostor najmanje tlocrtna površine 3,5 m² u kojem se prodaja obavlja kroz odgovarajući otvor na kiosku bez ulaska kupca u prodajni prostor. Za kiosk gotove konstrukcije tlocrtna površina do 15 m² ako se postavlja na javnoj površini u skladu s odlukom predstavničkog tijela općine/grada nije potrebno ishoditi građevinsku i uporabnu dozvolu nego se isti postavlja u skladu s tipskim projektom (u protivnom, ako se postavlja na privatnoj površini, potrebno je ishoditi građevnu i uporabnu dozvolu).

6. Posebni uvjeti za obavljanje prigodne prodaje

6.1. Na kojim se mjestima na otvorenom može obavljati prigodna prodaja

Na kojim se mjestima može organizirati i obavljati prigodna prodaja propisano je čl. 10. st. 3. Zakona—u odnosu na javno-prometne površine i čl.10.st.5. istog Zakona – u odnosu na druge površine koje imaju pristup s javno-prometne površine.

ističemo...

Prigodna prodaja može se obavljati na javno-prometnim površinama na mjestima koja svojom odlukom odredi predstavničko tijelo mjesno nadležnog grada ili općine, a na površinama koje imaju pristup s javno-prometnih površina samo na onim mjestima za koje je predstavničko tijelo grada ili općine na zahtjev trgovca dalo odobrenje.

Kada je riječ o javno-prometnim površinama, prigodna prodaja se obavlja najčešće na trgovima, ulicama, šetnicama ili na drugom mjestu javno-prometne površine određenom odlukom predstavničkog tijela JLS na području kojeg se ta površina nalazi. Prigodna prodaja izvan mjesta određenog odlukom predstavničkog tijela nije dopuštena. Ako predstavničko tijelo nije donijelo odluku o mjestima na kojim se može na javno-prometnoj površini obavljati prigodna prodaja, tada se na javno-prometnim površinama te JLS prigodna prodaja ne može obavljati.²⁴

Ako se prigodna prodaja obavlja na površinama koje imaju pristup s javno-prometne površine, tada organizator prigodne prodaje mora ishoditi lokacijsko odobrenje predstavničkog tijela JLS (u tu svrhu nadležnom upravnom tijelu JLS podnosi zahtjev za izdavanje odobrenja) te prigodnu prodaju organizirati i obavljati samo na mjestu kako je to utvrđeno lokacijskim odobrenjem. Prije izdavanja lokacijskog odobrenja, JLS mora osigurati prostorije za zdravstveno-sanitarne potrebe na udaljenosti od najviše 100 metara od mjesta održavanja prigodne prodaje.²⁵

Posjedovanje robe komercijalnog karaktera na mjestima koja su određena kao mjesta na kojima se može prigodno trgovati (sajmovi, izložbe priredbe i sl.) i drugim mjestima na javno-prometnim površinama na kojima se stvarno odvija trgovina, smatra obavljanjem djelatnosti trgovine,²⁶ što znači se trgovac u slučaju inspekcijskog nadzora ne može pozivati na okolnost da robu zatečenu na toj lokaciji ima samo radi izlaganja, a ne i za prodaju.

6.2. Uvjeti za obavljanje prigodne prodaje propisani posebnim propisima

Pojedine općine i gradovi mogu odlukama o komunalnom redu ili načinu korištenju javnih površina propisati dodatne uvjete za korištenje javno-prometne površine u svrhu obavljanja prodaje te s tim u svezi propisati obvezu ishođenja pojedinačnog akta (rješenja, dozvole) od nadležnog odjela za komunalne ili imovinsko pravne poslove ili sklapanja ugovora o zakupu prodajnog prostora i/ili plaćanje zakupnine u propisanom jednokratnom ili ugovorenom iznosu. JLS

24 Mišljenje Ministarstva gospodarstvo Kl. 330-01/15-01/25, Ur.br. 526-05-01/11-15-02 od 25.1.2015. i Kl. 330-01/15-01/93, Ur.br. 526-05-01/1-14-02 od 25.3.2015.

25 Čl. 37. Pravilnika o MTU.

26 Čl. 11. st.7. ZT-a.

može propisati i obvezu plaćanja poreza za korištenja javne površine u skladu s odredbama Zakona o lokalnim porezima.²⁷

Ako je javno-prometna površina ujedno i pomorsko dobro (morska obala, plaža), tada se na tom prostoru može organizirati i obavljati prigodna prodaja i uz uvjete propisane Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama,²⁸ (od nadležnog tijela ishoditi dozvolu na pomorskom dobru, a za korištenje pomorskog doba plaćati naknadu u propisanom iznosu). Za prigodnu prodaju na lučkom području luka u unutarnjim vodama,²⁹ potrebno je u skladu s odredbama Zakonu o plovidbi i lukama unutarnjih voda³⁰ od lučke uprave pribaviti rješenje kojim se dopušta obavljanje sporedne gospodarske djelatnosti, koje uključuju i prigodnu prodaju te plaćati zakupninu u visini koju određuje lučka kapetanija.

6.3. Uvjeti za proizvodnju i prigodnu prodaju božićnih drvaca

Božićnim drvцем smatra se stalce, u pravilu četinjače (npr. jela, smreka, bor) s korijenom ili bez korijena, koje nije za upotrebu u šumarstvu, a koje se stavlja na tržište (prodaje) u vremenskom razdoblju od 1. studenog do 7. siječnja. Prigodnom prodajom božićnih drvaca kao trgovačke robe (kupljenih radi daljnje prodaje) mogu se baviti trgovci na malo, a vlastito proizvedenih božićnih drvaca, njihovi proizvođači (trgovačka društva i zadruge registrirani za djelatnost proizvodnje božićnih drvaca, NPO u skladu s odredbama svog statuta ili drugog osnivačkog akta, privatni šumoposjednici, uključujući obiteljska šumoposjednička gospodarstva upisana u Upisnik šumoposjednika te OPG-ovi ako imaju upisanu dopunsku djelatnost proizvodnje božićnih drvaca) uz uvjet da je svaki od njih upisan u Upisnik dobavljača božićnih drvaca u skladu s odredbama Zakona o šumskom reprodukcijom materijalu³¹ i Pravidnika o Upisniku dobavljača božićnih drvaca.³²

Dobavljač koji se bavi proizvodnjom božićnih drvaca, ista može proizvoditi na poljoprivrednom i/ili šumskom zemljištu, a u promet smije staviti samo ona božićna drvca za koju je izdan teretni list (popratnica). Obrazac zahtjeva za izdavanje teretnog lista (popratnice) tiskan je u Prilogu 3. Pravidnika o Upisniku dobavljača božićnih drvaca, a podnosi se: mjesno nadležnom područnom odjelu za unaprjeđenje šuma³³—za proizvodnju božićnih drvaca s površina u privatnom vlasništvu; odnosno trgovačkom društvu Hrvatske šume d.o.o.—za proizvodnju božićnih drvaca porijeklom s površina u vlasništvu Republike Hrvatske ili Hrvatskih šuma d.o.o. Obrazac teretnog lista (popratnice) tiskan je u Prilogu 5. prethodno spomenutog Pravidnika, a izdaje se za božićna drvca koji se prvi puta stavljaju u promet (za svako daljnje stavljanje božićnih drvaca u promet, izdaje se otpremnica).

7. Obveze u obavljanju prigodne prodaje

Trgovci koji obavljaju prigodnu prodaju moraju se pridržavati obveza propisanih odredbama ZT-a, ZJP-a, jer u protivnom snose prekr-

27 Nar. nov., br. 115/16., 101/17. i 114/22.

28 Nar. nov., br. 83/23.

29 Unutarnje vode su rijeke, kanali i jezera osim rijeka jadranskog sliva u dijelu toka kojim se obavlja pomorska plovidba.

30 Nar. nov., br. 144/21.

31 Nar. nov., br. 75/09., 61/11., 56/13., 14/14., 32/19. i 89/19.

32 Nar. nov., br. 17/20.

33 Područni odjel za unaprjeđenje šuma ustrojen je u Zagrebu, Čakovcu, Delnicama, Gospiću i Virovici, a djeluje unutar Ministarstva poljoprivrede, Sektora za šume privatnih šumoposjednika, Službe za unaprjeđenje šuma privatnih šumoposjednika.

šajnu odgovornost. Nastavno dajemo prikaz najvažnijih obveza kojih se trgovci tijekom prigodne prodaje moraju pridržavati.

7.1. Isticanja raznih oznaka i obavijesti

7.1.1. Isticanje oznake tvrtke odnosno naziva

Tvrtka odnosno naziv je ime trgovca ili drugog prodavatelja pod kojim on posluje i sudjeluje u pravnom prometu. Tvrtka trgovačkog društva mora uz naznaku kojom se pobliže obilježava ime društva, sadržavati i naznaku predmeta poslovanja te pravni oblik društva (npr. j.d.o.o., d.o.o., d.d.) i sjedište društva, a ukoliko je tvrtka u stečaju, mora sadržavati i tu napomenu. Tvrtka ustanove i zadruge mora sadržavati naziv ili ime ustanove odnosno zadruge, naznaku da se radi o ustanovi odnosno zadrugi, i naznaku glavne djelatnosti koju ustanova odnosno zadruga obavlja te sjedištu ustanove tj. zadruge. Tvrtka obrta sadrži naziv obrta, oznaku obrta, ime i prezime obrtnika i sjedište, a može sadržavati i posebne oznake. Naziv OPG-a mora sadržavati naziv OPG-a, ime i prezime nositelja tog gospodarstva i sjedište OPG-a, a može sadržavati posebne oznake (npr. OPG za poljoprivrednu proizvodnju i proizvodnju tradicijskih suveniru). Fizička osoba privatni šumoposjednik mora istaknuti na mjestu prodaje ime i prezime te mjesto prebivališta.

ističemo...

Trgovac mora na prodajnom štandu ili prodajnoj klupi, kao i na montažno demontažnom kiosku ili prodajnom automatu vidno istaknuti natpis s oznakom tvrtke odnosno naziva u punom ili skraćenom obliku na način kako je upisana u odgovarajući registar odnosno upisnik.

Primjer oznake tvrtke trgovačkog obrta u punom i skraćenom obliku:

OBRT ZA TRGOVINU
NADA
VI. Nada Marečić
10 450 JASTREBARSKO
Zadruga ul. 7

OBRT ZA TRGOVINU
NADA
VI. Nada Marečić

7.1.2. Isticanje uvjeta prodaje

Trgovac koji potrošačima odobrava uvjete prodaje, obavezan je uvjete prodaje vidno istaknuti na prodajnom mjestu te se istaknutih uvjeta pridržavati. Posebne uvjete prodaje trgovac može odobriti za pojedine proizvode ili skupinu proizvoda (npr. za rasvjetne lance za ukrašavanje božićnih drvaca), za pojedine skupine potrošača (npr. umirovljenike, studente, djecu i sl.) ili pojedine oblike plaćanja (npr. za gotovinsko plaćanje).

Primjer obavijesti o uvjetima prodaje:

UVJETI PRODAJE

Umirovljenicima odobravamo popust od 10% na ukupan iznos kupovine.

7.1.3. Isticanje obavijesti o načinu podnošenja prigovora potrošača

Trgovac mora potrošačima omogućiti podnošenje pisanog prigovora u svojim poslovnim prostorijama (poslovnom sjedištu, pro-

dajnom štandu ili klupi i u montažno-demontažnom kiosku), kao i putem pošte i elektroničke pošte, a može i putem drugog sredstva mrežne komunikacije koje omogućuje pohranu vremena i sadržaja zaprimljenog prigovora (npr. putem internet *chat-a*) te na prodajnom mjestu (štandu, klupi, montažno-demontažnom kiosku, prodajnom automatu) vidno istaknuti obavijest o načinu podnošenja pisanog prigovora. Trgovac je dužan bez odgađanja u pisanom obliku putem pošte, e-pošte ili putem drugog sredstva mrežne komunikacije koje omogućuje pohranu vremena i sadržaja prigovora, potvrditi primitak pisanog prigovora, na isti odgovoriti najkasnije u roku 15 dana od njegovog zaprimanja jasno se izjašnjavajući o tome, prihvaća li ili ne osnovanost prigovora, te voditi evidenciju zaprimljenih prigovora, a zaprimljene pisane prigovore čuvati najmanje godinu dana od njihova zaprimanja.

Primjer obavijesti o načinu podnošenja pisanog prigovora potrošača:

OBAVIJEST

O NAČINU PODNOŠENJA PRIGOVORA POTROŠAČA

U skladu s odredbom članka 10. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 19/22. i 59/23.) pisani prigovor u kojem iznosite svoje nezadovoljstvo u odnosu na naše poslovanje ili na kupljenu robu, možete podnijeti na neki od slijedećih načina:

- osobnom predajom pisanog prigovora prodavatelju na prodajnom štandu
- putem pošte na adresu sjedišta obrta:
OBRT ZA TRGOVINU NADA
10450 Jastrebarsko, Zadruga ul. 7
- putem elektroničke pošte na e-mail adresu:
trgovina.nada@yahoo.com
- putem chata uspostavljenog na mrežnoj stranici:
https://www.trgovinanada.hr

Napomena:

Podnositelju prigovora dostavit će se pisani odgovor o osnovanosti prigovora najkasnije u roku od 15 dana od dana zaprimanja istog. U tu svrhu, molimo Vas da u pisanom prigovoru koji osobno predajete prodavatelju na štandu ili dostavljate poštom naznačite svoje ime, prezime i adresu za dostavljanje pisanog odgovora.

7.2. Isticanje cijena

Trgovac mora jasno, vidljivo i čitljivo istaknuti iznos maloprodajne cijene³⁴ i cijene za jedinicu mjere proizvoda³⁵ koje nudi na prodaju te osim ovih cijena, ne smije isticati druge cijene izuzev u slučaju posebnih oblika prodaje (sniženje, rasprodaja, akcije i dr.) ili popusta kojeg odobrava za pojedine proizvode ili skupinu proizvoda. Za najveći broj neprehrambenih proizvoda koji se prodaju na adventskim sajmovima komadno, uz MPC ne treba isticati i CJM, osim u slučaju proizvoda namijenjenih njezi i čišćenju lica i tijela te pranju kose obujma 50 ml i više, odnosno mase 50 g i više, kada je uz MPC tog proizvoda potrebno istaknuti i CJM. Cijene se ističu na proizvodu ili

34 Maloprodajna cijena je konačna cijena u kunama za pojedini proizvod odnosno određenu količinu proizvoda, uključujući poreze i druga javna davanja.

35 Cijena za jedinicu mjere je konačna cijena u kunama za jedan kilogram (1 kg), jednu litru (1 L), jedan metar (1 m), jedan četvorni metar (1 m²), jedan kubni metar (1 m³) ili neka druga jedinica količine koja se općenito ili uobičajeno koristi kod prodaje proizvoda na pojedinom području Republike Hrvatske (npr. svežanj, stručak, arak, tucet i dr.), a koja uključuje poreze i druga javna davanja.

na prodajnom mjestu na način da budu vidljive i nedvojbene (da ne stvaraju zabunu kod potrošača na koji se proizvod cijene odnosi), a ukoliko nije moguće, cijene se mogu istaknuti i u vidu cjenika vidno istaknutog na prodajnom štandu/klupi, prodajnom automatu ili prenosivom kiosku, u kom slučaju se cijena navodi uz naziv proizvoda.

Primjer isticanja cjenika na prodajnom štandu:

C J E N I K dekorativnih ukrasa i nakita		
Naziv	Kom	Cijena
Kuglica okrugla	1	5,18 €
Kuglica zvono	1	4,38 €
Ukrasna špica za božićno drveće	1	8,23 €
Poklon paket od 10 raznih kuglica	10	10,35 €
Svjetleći lanac (160 lampica)	1	13,80 €

Ako trgovac provodi posebni oblik prodaje (prodaje robu po cijenama nižim od cijena istog proizvoda u redovnoj prodaji) ili odobrava popust pojedinom proizvodu ili skupini proizvoda, mora istaknuti najnižu MPC koju je za isti proizvod primjenjivao u razdoblju od 30 dana prije provođenja posebnog oblika prodaje i MPC koju primjenjuje tijekom trajanja posebnog oblika prodaje odnosno odobravanja popusta, a koja mora biti niža od prethodno navedene najniže cijene. U posebne oblike prodaje ubraja se akcijska prodaja, rasprodaja, sezonsko sniženje, prodaja robe s greškom i robe kojoj skoro istječe rok trajanja, kao i prodaja pod drugim nazivima ako se primjenjuju cijene niže od cijena iste robe u redovnoj prodaji.

Tijekom prigodne prodaje na adventskom sajmu, od 27. prosinca, trgovac može prodavati robu po nižim cijenama u okviru zimskog sezonskog sniženja koje može trajati najdulje 60 dana od početka primjene tog oblika sniženja. U slučaju prodaje robe s greškom trgovac mora jasno, vidljivo i čitljivo označiti na robu ili prodajnom mjestu da je riječ o prodaji robe s greškom te upoznati potrošača u čemu se greška sastoji. Rasprodaju proizvoda po nižoj cijeni trgovac može provoditi samo u slučaju prestanka svog poslovanja ili prestanka poslovanja izvan prodavaonica ili prestanka prodaje određenog proizvoda iz predmeta svog poslovanja.

Primjer isticanja akcijske maloprodajne cijene:

BOŽIĆNE JASLICE SA FIGURAMA Akcijska prodaja (od 20. do 25. 12.2023.)	
Najniža MPC:	20,00 €
Akcijska MPC:	15,00 €

U skladu s odredbom čl. 44. st. 4. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj,³⁶ prilikom obavljanja prigodne prodaje, trgovac cijene istiche samo u eurima (do 31.12.2023. na prodajnom mjestu je potrebno istaknuti fiksni tečaj konverzije 1 EUR = 7,53450 kn (nakon 1. siječnja 2024. nije potrebno isticati fiksni tečaj konverzije).

Trgovac je dužan pridržavati se istaknutih cijena, a ista mora odgovarati cijeni utvrđenoj u ispravi o stanju robe (kalkulaciji, zapisniku, zaduženju za vlastitu robu)

36 Nar. nov. br. 57/22. i 88/22.-ispr.

7.3. Osiguranje podataka o stanju robe

Trgovac za vrijeme obavljanja prigodne prodaje mora osigurati nadležnom inspektoru na uvid ispravu o stanju robe na prodajnom mjestu na temelju pisanih isprava ili elektroničkog zapisa o nastalom poslovnim događaju iz kojih se može spoznati poslovni događaj (zaduženje, razduženje i cijena). Isprava mora sadržavati minimalno podatke o: imenu ili nazivu dobavljača; borju i datumu isprave o zaduženju ili razduženju (prodaji, povratu) robe; nazivu, mjernoj jedinici i količini robe; prodajnoj cijeni robe i promjeni prodajne cijene robe. Svaka isprava koja minimalno sadržava navedene podatke može se koristiti kao isprava o stanju robe (npr. ulazni račun, kalkulacija, zapisnik o promjeni cijene—kao isprava o zaduženju i prodajnoj cijeni robe, a povratnica i gotovinski računi—kao isprava o razduženju robe). Prodavatelji koji prodaju svoje proizvode, sačinjavaju zaduženje za vlastitu robu, koja mora sadržavati minimalno podatke o nazivu zadužene robe, mjernoj jedinici i količini zadužene i količini razdužene (prodane) robe te cijeni robe. Podaci o novčanim iznosima u ispravama stanju robe, iskazuju se u eurima.

Primjer zaduženja za vlastitu robu:

UDRUGA JASLIČARA JASKA Jastrebarsko, 10.12.2023.

Prodajno mjesto:

Prigodna prodaja ADVENT U JASTREBARSKOM
Jastrebarsko, Jaskanski trg

ZADUŽENJE ZA VLASTITU ROBU broj: 5/23

R. br.	Naziv robe	Mjerna jedinica	Količina	Cijena za komad (EUR)
1.	Božićne Jaslice od keramike—manje	kom	30	15,00
2.	Božićne jaslice od keramike—veće	kom	15	30,00
3.	Božićne jaslice od drva bez figura	kom	25	10,00
4.	Božićne jaslice od drva sa figurama	kom	20	20,00

7.4. Ispostavljanje gotovinskog računa

Trgovci (i drugi prodavatelji) koji su upisani u Registar poreznih obveznika, za prodane proizvode potrošačima moraju izdavati gotovinske računa (osim u slučaju prodaje putem automata).³⁷ Na sadržaj gotovinskog računa primjenjuju se odredbe čl. 63. Općeg poreznog zakona.³⁸ Trgovci koji se u skladu s odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost³⁹ smatraju malim porezni obveznikom (to je slučaj kada vrijednost isporuke dobara ili obavljenih usluga u prethodnoj ili tekućoj kalendarskoj godini nije bila veća od 39.816,84 €)⁴⁰ na ispostavljenim računima moraju naznačiti "PDV nije obračunan prema čl. 90 st.2. Zakona o PDV-u". Obveznici fiskalizacije u prometu gotovinom, na sadržaj računa primjenjuju i odredbu čl. 9. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom.⁴¹ Do kraja 2023. iznosi na računu iskazuju se u eurima, a

37 U slučaju prodaje putem automata, obveznici fiskalizacije u prometu gotovinom obvezni su provoditi postupak fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja u skladu s čl. 20.a i 20.b Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Nar. nov., br. 132/12., 115/15., 106/18., 121/19. i 114/23.).

38 Nar. nov., br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 42/20. i 114/22.

39 Nar. nov., br. 73/13., 99/13.-Odl.Ust.s., 148/13., 153/13.-Odl.Ust.s., 143/14., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20., 39/22., 113/22., 33/23. i 114/23.

40 Od 1. siječnja 2023., ne veća od 40.000,00 eura.

41 Nar. nov., br. 132/12., 115/16., 106/18., 121/19. i 114/23.

ukupni iznos u eurima i kunama primjenom fiksnog tečaja konverzije 1 € = 7,53450 kn (isti mora biti prikazan na računu), a od 1.1.2024, samo u eurima i bez prikaza finskog tečaja konverzije. Obveznici fiskalizacije također moraju na svakom električnom naplatnom uređaju ili na drugom vidnom mjestu u zatvorenom poslovnom prostoru (kiosku) vidno istaknuti obavijest o obvezi izdavanja računa te obvezi kupca da preuzme i zadrži račun, u obliku i sadržaju kako je tiskan u Prilogu koji je sastavni dio Pravilnika o fiskalizaciji u prometu gotovinom⁴² Iznimno, obveznici fiskalizacije koji provode postupak fiskalizacije putem samoposlužnih uređaja (prodajnih automata) obvezni su na svakom prodajnom automatu vidno istaknuti obavijest o fiskalizaciji prodaje putem samoposlužnih uređaja u sadržaju propisanom čl. 39.a Pravilnika o fiskalizaciji u prometu gotovinom.

Primjer gotovinskog računa poreznog obveznika (do 30.31.12.2023):

OBRT ZA TRGOVINU NADA
Vlasnik Nada Marecic
OIB: 12345678987
10 450 Jastrebarsko
Zadružna 7

Datum izdavanja: 15.12.2023.
Vrijeme izdavanja: 10,45 s.

Račun br. 2-1-1

Naziv proizvoda	Jed. mj.	Količina	Cijena EUR	Iznos
Kuglica za bor ZVONO	kom	10	3,00	30,00 €
Adventski vijenac	kom	1	15,00	15,00 €
Ukupno EUR				45,00 €
Ukupno kn				339,05 kn

Fiksni tečaj konverzije: 1 EUR = 7,53450 kn

PDV	Osnovica	Iznos
25%	36,00 €	9,00 €

Način plaćanja: gotovinom
JIR: 7d135lfc-792l-5m36-bo5mr-156klu957es52
ZKI: 1568tesd6924do63014dset51d66d

Oznaka operatora: MN

OBRT ZA TRGOVINU NADA

Vlasnik Nada Marecic
OIB: 12345678987
10 450 Jastrebarsko
Zadružna 7 Datum izdavanja: 15.12.2023.
Vrijeme izdavanja: 10,45 s.

Račun br. 2-1-1

Naziv proizvoda	Jed. mj.	Količina	Cijena EUR	Iznos
Kuglica za bor ZVONO	Kom	10	3,00	30,00 €
Adventski vijenac	Kom	1	15,00	15,00 €
Ukupno EUR				45,00 €
Ukupno kn				339,05 kn

Fiksni tečaj konverzije: 1 EUR = 7,53450 kn

PDV	Osnovica	Iznos
25%	36,00 €	9,00 €

Način plaćanja: gotovinom Oznaka operatora: MN
JIR: 7d135lfc-792l-5m36-bo5mr-156klu957es52
ZKI: 1568tesd6924do63014dset51d66d

42 Nar. nov., br. 146/12., 46/17., 70/20., 1/21. i 125/22.

7.5. Radno vrijeme prigodne prodaje

Odredbe čl. 57. st.1. do 3. Zakona kojim se ograničava ukupno trajanje tjednog fonda radnih sati prodajnog objekta (do najviše 90 sati tjedno od ponedjeljka do petka) i rad nedjeljom (do najviše 16 nedjelja tijekom kalendarske godine⁴³ i propisuje zabrana rada prodajnih objekata u dane blagdanima,⁴⁴ u skladu s čl. 57. st.6. istog Zakona, ne primjenjuje se na prigodnu prodaju na javnim sajmovima i javnim manifestacijama, a u koje nema dvojbe svakako spadaju i adventski sajmovi proglašeni od nadležnog tijela JLS ili njihove turističke zajednice.

ističemo...

Na trgovce koji obavljaju prigodnu prodaju u okviru adventskog sajma kao javne manifestacije, ne primjenjuje se ograničenja rada u djelatnosti trgovine što znači da prigodnu prodaju mogu obavljati u radnom vremenu adventskog sajma ili prema samostalnoj odluci.

8. Označavanje adventskih neprehrambenih proizvoda

Svaki proizvod koji se nudi na tržištu potrošačima, pa tako i neprehrambeni proizvodi koji se nude prigodnom prodajom na adventskim sajmovima, moraju biti na proizvodu, privesnici, etiketi ili na ambalaži jasno označeni na vidljiv i čitljiv način propisanim podacima na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom, što ne isključuje mogućnost uporabe drugih jezika (u kom slučaju moraju biti napisani na istovjetan način kako su napisani na hrvatskom), a mogu uključivati znakove, oznake i piktograme lako razumljive potrošačima. Ako je za pojedine neprehrambene proizvode posebnim propisom uređen način označavanja, tada ti proizvodi moraju biti označeni u skladu s tim propisom, a ako takvog propisa nema, tada se neprehrambeni proizvodi označavaju u skladu s čl. 6. ZZP-a.

ističemo...

Za označavanje proizvoda u pogledu istinitosti i potpunosti podataka i oznaka odgovoran je njegov proizvođač odnosno uvoznik, a za potpunost podataka i oznaka i distributer (trgovac na malo).

U nastavku članka navodimo kojim se podacima pojedini neprehrambeni proizvodi koji se najčešće nude na adventskom sajmu moraju označavati.

8.1. Označavanje prema Zakonu o zaštiti potrošača

ističemo...

Svaki neprehrambeni proizvod koji se nudi potrošačima na prodaju na adventskom sajmu, a za koje označavanje nije uređeno posebnim propisom, mora biti označen nazivom i sjedištem proizvođača ili uvoznika koji ima sjedište na području Europske unije te osnovnim obilježjima proizvoda u mjeri koja je potrebna da bi potrošač donio odluku o kupnji, kao što su naziv proizvoda, tip i model proizvoda, naziv pod kojim se proizvod prodaje, sastav proizvoda, svojstva i tehnička obilježja proizvoda, godina proizvodnje, zemlja ili mjesto podrijetla (ako bi propust njenog navođenja dovelo kupce u zabludu u pogledu zemlje/mjesta podrijetla).

Označavanje prema ZZP-u primjenjuje se primjerice na sve dekorativne proizvode namijenjene ukrašavanju božićnih drvaca kao i unutarnjih prostora (ukrasne trake i lančice od raznog materijala, kuglice, adventske vijence, cvjetne aranžmane, svijeće, svijećnjake, lampione, naljepnice s božićnim i motivima i dr.), zatim knjige, slikovnice i kalendare, okvire za slike i druge suvenire s božićnim ili novogodišnjim motivima, božićne i novogodišnje čestitke, CD-ovi, DVD-ovi sa snimljenim božićnim pjesmama i/ili plesovima, božićne jaslice i figurice za jaslice i dr. Koji će se podaci o osnovnim obilježjima proizvoda smatrati bitnim kako bi potrošač mogao donijeti odluku o kupnji te ih je potrebno naznačiti na proizvodu, naljepnici ili ambalaži, ovisi o karakteristikama i svojstvima svakog proizvoda (npr. kod okvira za slike, dovoljno je navesti širinu i visinu okvira te materijal od kojeg je okvir izrađen, a kod kuglica za božićno drveće, materijal od kojeg je izgrađena).

Primjer označavanja prema ZZP-u:

ADVENTSKI VIJENAC

(art. br. 10.)

Sastav materijala: keramika i svijeće

Proizvođač: KERAMIKA

d.o.o. za proizvodnju i trgovinu

JASTREBARSKO, Zadruga 7

Godina proizvodnje: 2023.

8.2. Označavanje prema Zakonu o zaštiti potrošača i dodatnim propisima

8.2.1. Označavanje božićnih drvaca

Na označavanje božićnih drvaca primjenjuju se odredbe čl.10. st.2. Pravilnika o Upisniku dobavljača božićnih drvaca⁴⁵ i čl. 6. ZZP-a.

⁴³ Iznimno, u 16 nedjelja koje mogu biti radne tijekom kalendarske godine ne ubrajaju se nedjelje koje su do 1. srpnja 2023. bile radne.

⁴⁴ Koji se dani u Republici Hrvatskoj smatraju blagdanima odnosno neradnim danima propisano je čl.1. Zakona o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj (Nar. nov., br. 110/19.).

⁴⁵ Nar. nov., br. 17/20.

ističemo...

Svako božićno drveće koje se nudi potrošačima mora biti označeno podacima o: nazivu vrste božićnog drvca na hrvatskom jeziku (uz to može i na latinskom jeziku); tvrtkom dobavljača božićnih drvaca pravne osobe i obrta, odnosno nazivom OPG-a ili imenom i prezimenom dobavljača božićnih drvaca fizičke osobe i adresom sjedišta dobavljača; OIB-om dobavljača; upisnim brojem dobavljača; porijeklom proizvodnje; visinom božićnog drvca u metrima ili centimetrima (ako se cijena određuje ovisno o visini drvca); godinom proizvodnje; a za uvozna božićna drveća, nazivom i sjedištem uvoznika.

Upisni broj dobavljača sastoji se od brojčane oznake županije u skladu s Prilogom 6. predmetnog Pravilnika, godine i mjeseca upisa u Upisnik dobavljača božićnih drvaca te rednog broja pod kojim je dobavljač upisan u Upisnik u tekućoj godini.

Primjer označavanja božićnog drvca:

Naziv: **SREBRNA SMREKA** (*Picea pungens*)
Visina: **80–100 cm**
Proizvođač: **Obrt za proizvodnju i trgovinu sadnicama MIMI 10 450 JASTREBARSKO A. i D. Starčevića 7 VI. Miroslav Marecic**
OIB: **12345678987**
Upisni broj: **I/2020/3.65**
Porijeklo: **Republika Hrvatska**

8.2.2. Označavanje božićne pšenice

Božićna pšenica, pored primjenjivih podataka iz čl. 6. ZZP-a o nazivu proizvoda; tvrtki odnosno nazivu i sjedištu proizvođača (za pšenicu iz uvoza nazivom i sjedištem uvoznika), dodatno mora biti označena u skladu s propisima o sjemenskom materijalu⁴⁶ i podatkom o: neto masi, godini proizvodnje, datumom pakiranja, rokom uporabe, zemljom porijekla, podatkom da nije tretirana te uputom o načinu uporabe.

Primjer označavanja božićne pšenice:

Naziv proizvoda: **Božićna pšenica**
Proizvodi i pakira: **MIRA j.d.o.o.**
za proizvodnju poljoprivrednog sjemena
10 450 Jastrebarsko, Starčevića br. 7

Neto masa: **150 g.**
Godina proizvodnje: **2023.**
Datum pakiranja: studeni **2023.**

Netretirano

Rok uporabe: **24 mjeseca**
Zemlja porijekla: **Hrvatska**

Način uporabe: **Božićna pšenica sije se na Sv. Luciju (13. prosinca) u plitke posudice na dno kojih se stavi jedan tanak sloj dobro navlažene vate ili u male posudice napunjene zemljom te prekrije slojem zemlje debljine 1 cm. Napunjene posudice držati na sobnoj temperaturi i na svjetlom mjestu uz povremeno zalijevanje.**

⁴⁶ Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (Nar. nov., br. 110/21.) i Pravilnik o stavljanju na tržište sjemena žitarica (Nar. nov., br. 29/22. i 106/22.).

8.3. Označavanje prema posebnim propisima

8.3.1. Označavanje svjetlećih lanaca

Svjetleći lanci su proizvodi za ukrašavanje božićnih drvaca u unutarnjoj prostoriji i/ili vanjskom prostoru koji se sastoje od lampica, kabela i utikača, a mogu imati i elektronički sklop odnosno adapter za titranje lampica i sviranje božićnih pjesmica. Svjetleći lanci (bilo za unutarnju ili vanjsku uporabu) označavaju se u skladu s odredbama Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti (u nastavku. ZTZOS),⁴⁷ Pravilnika o električnoj opremi namijenjenoj za uporabu unutar određenih naponskih granica,⁴⁸ a u pogledu simbola za označavanje oznakom razreda s obzirom na zaštitu od električnog udara i oznakom zaštite od prašine, čvrstih tvari i vode, i s odredbama usklađenih EU normama EN 60598.-opći zahtjevi i HRN EN 60598–posebni zahtjevi.⁴⁹

Označavanje **razreda (ili klase) električne zaštite od električnog udara** obavlja se simbolom jednog od tri razreda (klasa) zaštite od električnog udara u koju je proizvod razvrstan.

Primjer označavanja razreda (klase) električne zaštite:

Klasa zaštite	Oznaka	Opis	Bilješke
I		Utikač sa zaštitnim vodičem na koji moraju biti spojeni svi metalni dijelovi koji mogu provoditi struju u slučaju kvara.	Spoj na zaštitni vodič (zemlju) je apsolutno neophodan. Oznaka je prikazana na (šuko) utikaču.
II		U uređaju s ovom oznakom ne smije biti izloženih metalnih dijelova koji mogu provoditi struju u slučaju kvara (totalna izolacija ili dvostruka izolacija)	Uređaj nema utikač za zaštitni vodič (nema šuko) ne mora biti spojena na zaštitni vodič (zemlju)
III		Uređaji koji rade sa sigurnim posebno niskim naponima (SELV) tj. naponima ispod 42V generiranim sa sigurnosnim transformatorom prema VIDE 0551 ili iz baterija (standardnih ili punjivih)	

Stupanj (klasa) mehaničke zaštite (IP RATING –ingress protection rating) od prašine, čvrstih tvari i vode, označava se **slovnim oznakom IP** te **brojčanom oznakom XY**, pri čemu XY predstavlja brojeve odnosno stupnjeve mehaničke zaštite i to X -zaštita od stranih tijela i protiv udaraca, a Y- zaštita od vode odnosno vlage).⁵⁰

⁴⁷ Nar. nov., br. 126/21.

⁴⁸ Nar. nov., br. 43/16.

⁴⁹ Puni naziv navedenih normi: EN 60598-1:2015/AC:2015/AC:2016/AC:2017-05 Svjetiljke–Opći zahtjevi i ispitivanja (IEC 60598-1:2014 MOD); hrvatska norma HRN EN 60598-1:2009/-1:2015 te normom EN 60598-2-20:2015/AC:2017-01 Svjetiljke – Dio 2-20: Posebni zahtjevi -Svjetleći lanci (IEC 60598-2-20:2014) (*Luminaires-Particular requirements-Lighting chains*; hrvatska norma HRN EN 60598-2-20:2015/Ispr. 1:2017.

⁵⁰ Označavanje mehaničke zaštite sastoji se od 21 slova i 2 brojka (npr. IP54, IP65 i sl., a najveći mogući stupanj je IP 68. Pojašnjenje prvog broja X (0-bez zaštite; 1-zaštita od čvrstih čestica do 50 mm; 2- zaštita od čvrstih čestica do 12 mm.; 3- zaštita od čvrstih čestica do 2,5 mm; 4-zaštita od čvrstih čestica do 1 mm; 5-zaštita od prašine, ograničen ulaz čestica bez štetnih naslaga; 6- potpuna zaštita od prašine). Pojašnjenje drugog broja Y (0-bez zaštite; 1-zaštita

Svjetleći električni lanci koji su namijenjeni za vanjsku uporabu moraju na kutiji ili omotu u kojem su zapakirani ili na elektroničkom sklopu imati oznaku IP 44., dok električni svjetleći lanci namijenjeni za uporabu u zatvorenim prostorima ne moraju imati takvu oznaku ili mogu imati oznaku IP 20.

Svaki svjetleći lanac moraju pratiti EU izjava o sukladnosti te upute i slijedeći podaci o sigurnosti na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu navedeni u uputi: „Ovaj proizvod nije igračka, držati podalje od dohvata djece” i „Prije upotrebe molimo pročitati uputu”. Na ambalaži mora biti naznačen i simbol o zabrani odlaganja dotrajalog svjetlećeg lanca u komunalni otpad (odlaže se u odlagalište namijenjeno za odlaganje električnog otpada).

Simboli:

a) za uporabu svjetlećeg lanca u zatvorenom prostoru:

b) zabrani odlaganja ambalaže u komunalni otpad:

ističemo...

Svaki svjetleći lanac mora biti označen **na proizvodu ili ambalaži, a ukoliko to nije moguće, na popratnom dokumentu podacima** o: proizvođaču, a za uvozne proizvode, o uvozniku (ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani trgovački znak i adresu na kojoj je proizvođač odnosno uvoznik dostupan na području EU); broj tipa, šarže ili serije ili neki drugi identifikacijski element); nazivom proizvoda; oznaku sukladnosti **CE**; ako je svjetleći lanac namijenjen samo za unutarnju uporabu, navodom „SAMO ZA UNUTARNJU UPORABU” ili odgovarajući simbol (u obliku kućice); te oznakom primjenjive usklađene EU norme (HR EN 60598).

Na trajnoj i neuklonljivoj zastavici (obujmici) ili oznaci pričvršćenju na kabel svjetlećeg lanca trebaju biti dodatno navedeni i slijedeći podaci: oznaka sukladnosti **CE**; oznaka porijekla (u vidu trgovačkog znaka ili identifikacijske oznake proizvođača); oznaka razreda (klase) s obzirom na zaštitu od električnog udara u obliku simbola za razred (klasu) II ili razred (klasu) III; oznaka zaštite od prašine, krutih čestica i vlage – IP broj (svjetlosni lanac namijenjen samo za vanjsku uporabu mora biti klasificiran najmanje brojem IP 44); nazivni napon cijelog svjetlećeg lanca (npr. 110–220 V); nazivna snaga cijelog svjetlećeg lanca (npr. 24 W); ako je svjetleći lanac namijenjen samo za unutarnju uporabu, navod „SAMO ZA UNUTARNJU UPORABU”; oznaka tipa ili tehničkih podataka o žaruljicama.

Ovisno o tehničkim značajkama, svaki svjetleći lanac **mora biti označen na pakiranju (ambalaži) ili u uputama** koje prate prate proizvod i slijedećim podacima: a) ukoliko pakiranje nije prilagođeno da se u njemu nalazi svjetleći lanac dok je priključen: „Ne priključujte

svjetleći lanac na napajanje dok je u pakiranju”; b) kod svjetlećih lanaca sa zamjenskim žaruljicama—napon i snaga ili proizvođački broj artikla zamjenskih žaruljica te navod „Ne uklanjati i ne umetati žaruljice dok je nalic priključen na napajanje” i „Osigurajte da su u svim grlima pričvršćene žaruljice”; c) kod svjetlećih lanaca namijenjenih uporabi bez žaruljica u svakom grlu—odgovarajuća informacija o prikladnim zatvaračima za prazna grla; d) kod svjetlećih lanaca sa zamjenjivim serijski povezanim žaruljicama: „Odmah zamijenite pregorjele žaruljice sa žaruljicama istog tipa kao što su isporučene ili s tipom koje je preporučio proizvođač”; e) kod svjetlećih lanaca sa sigurnosnim žaruljicama: „Ne zamjenjute sigurnosnu žaruljicu sa žaruljicom koja nema takvu funkciju” (napomena: kako bi se razlikovale od običnih, sigurnosne žaruljice moraju djeomično biti bijele boje), te informacija koja upućuje da lanac ima sigurnosne žaruljice te objašnjenjem njihove funkcije; f) kod svjetlećih lanaca sa nezamjenjivim žaruljicama: „Žaruljice nisu zamjenjive”; g) svjetleći lanci razreda II sa nezamjenjivim žaruljicama: „U slučaju loma ili oštećenja žaruljica svjetleći lanac se ne smije potrebljavati/priključivati već zbrinuti na siguran način”; h) svjetleći lanci koji imaju gumene zaštite kako bi se osigurao odgovarajući stupanj zaštite od prašine, krutih čestica i vlage: „UPOZORENJE – OVAJ SVJETLEĆI LANAC SE NE SMIJE UPOTREBLJAVATI BEZ GUMENIH ZAŠTITA NA PREDVIĐENIM MJESTIMA”; i) u slučaju svjetlećih lanaca namijenjenih međusobnom povezivanju: „Ne spajajte dijelove ovog svjetlećeg lanca s dijelovima svjetlećeg lanca drugog proizvođača”, „Međusobno povezivanje mora se izvesti samo pomoću isporučenih konektora. Svaki otvoreni kraj lanca mora biti zatvoren prije korištenja”, uz navođenje maksimalnog broja žaruljica ili maksimalne snage međusobno povezanih lanaca; j) u slučaju svjetlećih lanaca koji sadrže prenosnicu za žaruljicu—informaciju da istu sadrži; k) u slučaju svjetlećih lanaca koji se napajaju s mrežnog napona i imaju serijski spojene žaruljice: „UPOZORENJE – RIZIK OD ELEKTRIČNOG UDARA. AKO SU ŽARULJICE OŠTEĆENE ILI NEDOSTAJU NE POTREBLJAVATI”; l) u slučaju svjetlećih lanaca razreda III bez izvora napajanja—odgovarajuća informacija u vezi zahtijevanog izvora napajanja.

8.3.2. Označavanje umjetnog snijega u spreju

Snijeg u spreju za ukrašavanje božićnog drvca i unutarnje dekoracije označava se u skladu s odredbama ZTZOS-a i Pravilnika o aerosolnim raspršivačima (u nastavku: Pravilnik).⁵¹

Na svakom aerosolnom raspršivaču koji se stavlja u prodaju, pored oznake zemlje podrijetla proizvoda, moraju se nalaziti slijedeći podaci: ime i adresa ili trgovački znak osobe odgovorne za stavljanje aerosolnog raspršivača na tržište (proizvođača odnosno uvoznika koji ima sjedište na području EU); oznaka sukladnosti **3** (obrnuti epsilon) kojim se dokazuje sukladnost proizvoda s bitnim zahtjevima iz Pravilnika; kodna oznaka koja omogućava identifikaciju serije; korisni sadržaj izražen u masenim i volumnim jedinicama; ako je aerosolni raspršivač (umjetni snijeg u spreju) u skladu s kriterijima iz točke 1.11. Pravilnika klasificiran kao zapaljiv tada se treba označiti simbolom odgovarajuće kategorije opasnosti i propisanim oznakama upozorenja.

od vertikalno padajućih kapi tekućine; 2—zaštita od direktnog prskanja tekućine do 150 od vertikale; 3 — zaštita od direktnog prskanja tekućine do 600C od vertikale; 4— zaštita od direktnog prskanja tekućine iz svih smjerova, dozvoljen je limitirani prodor; 5 — zaštita od mlaza tekućine niskog pritiska iz svih smjerova, dozvoljen je limitirani prodor; 6— zaštita od mlaza tekućine niskog pritiska iz svih smjerova, dozvoljen je limitirani prodor.

51 Nar. nov., br. 45/14., 130/14. i 117/17. (Pravilnik o aerosolnim raspršivačima primjenjuje se na aerosolne raspršivače za jednokratnu uporabu koji sadrže stlačeni, ukapljeni ili pod tlakom otopljeni plin s ili bez tekućine, paste ili praha i koji ima ventil za raspršivanje sadržaja u obliku koloidne otopine krutih ili tekućih čestica u plinu, pjene, paste, praha ili tekućine).

Primjer simbola opasnosti:

Obzirom na opasnost za zdravlje i/ili okoliš, svaki aerosolni raspršivač mora nositi slijedeće čitke i neizbrisive primjenjive:

- oznake opasnosti: „*Spremnik je pod tlakom; zaštititi od sunčevog zračenja i ne izlagati temperaturi većoj od 50° C. Ne bušiti ili izlagati vatri čak i kad je prazno*“; i
- oznake upozorenja: „*Ne raspršivati na otvoreni plamen ili užarene površine*“, „*Čuvati od izvora zapaljenja*“, „*Ne udisati*“ i „*Čuvati od dohvata djece*“; i c) upute za uporabu: „*Držati i upotrebljavati na sobnoj temperaturi. Prije upotrebe dobro protresti u trajanju 1 minute. Ne upotrebljavajte na plastičnim, lakiranim i obojenim površinama. Zaštitite podlogu i okolne predmete prilikom prskanja. Spremnik držite uspravno i prskajte na udaljenosti od 30 do 40 cm. Nakon upotrebe, spremnik okrenite naopačke i prskajte tako dugo dok sadržaj izlazi (sprječava začepljenje)*“ (upute za uporabu mogu biti priložene u pisanoj uputi pričvršćenoj za proizvod).

8.3.3. Označavanje dekorativnih predmeta koji dolaze u dodir s hranom

Dekorativni predmeti od različitih materijala (drva, keramike, plastike, gume, pluta, stakla, papira, metala) ukrašeni božićnim ili novogodišnjim motivima koji dolaze u neposredan dodir s hranom, kao što posuđe (npr. razne tacne, tanjurići, tanjuri, šalice, čajnici, čaše) i pribor za jelo, moraju biti označeni u skladu s Uredbom (EZ) br. 1935/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. 10.2004. o materijalima i predmetima koji dolaze u dodir s hranom.⁵²

Neprehrambeni predmeti koji dolaze u dodir s hranom moraju biti označeni: nazivom ili trgovačkim nazivom i, u svakom slučaju adresom ili registriranim sjedištem proizvođača, prerađivača ili prodavatelja odgovornog za stavljanje na tržište u Europske unije; nazivom predmeta; podatkom ili oznakom koja omogućuje identifikaciju odnosno sljedivost predmeta (npr. šifra, broj artikla); sastavom predmeta ili nazivom materijala od kojeg je predmet izrađen; ako predmet otpušta u hranu ili okoliš aktivni sastojak, podatkom o dopuštenoj uporabi ili drugi relevantni podaci, kao što su naziv i količina tvari koja otpušta aktivni sastojak; za predmet koji dolazi u neposredan dodir s hranom, navodom „*Za dodir s hranom*“ ili posebnom oznakom (piktogram) koji predstavlja čašu i vilicu; prema potrebi, posebnim uputama kojih se treba pridržavati radi sigurnog i ispravnog korištenja predmeta.

Simbol za označavanje predmeta koji dolazi u dodir s hranom:

8.3.4. Označavanje igračaka

Igračke se označavaju u skladu s odredbama Zakona o predmetima opće uporabe,⁵³ Pravilnika o sigurnosti igračaka.⁵⁴ Na tržište se mogu staviti samo igračke prikladne za stavljanje na tržište, a to su zdravstveno ispravne i propisno označene na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom igračke te igračke koje su sukladne s bitnim sigurnosnim zahtjevima propisanim navedenim Pravilnikom.⁵⁵ Proizvođač odnosno uvoznik obavezan je sastaviti EU izjavu o sukladnosti igračke koja prati igračku, a ukoliko je potrebno, igračku mora pratiti uputa o korištenju i podaci o sigurnosti na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

Na svakoj igrački, a ako to veličina ili narav igračke ne omogućuje, na ambalaži ili dokumentu koji je priložen igrački, moraju se nalaziti slijedeći podaci: naziv proizvoda (igračke); broj tipa, proizvodne serije, serijski broj ili broj modela ili neki drugi element koji omogućava identifikaciju igračke; namjena igračke; sastav igračke; ime ili registrirano trgovačko ime proizvođača odnosno uvoznika ili registrirana robna marka te adresa na kojoj je dostupan na području EU; oznaka sukladnosti **CE**; upozorenja za sigurnu primjenu igračke; ako je primjenjivo, godina proizvodnje.

Ako je primjerno za sigurnu uporabu igračke igračka se označuje i općim i posebnim upozorenjima propisanim Prilogom V. navedenog Pravilnika, s time da se prije istih obvezno naznačuje „Upozorenje:“. Ako je primjerno za sigurnu uporabu igračke igračka se označuje i **općim i posebnim upozorenjima** iz Priloga V. navedenog Pravilnika, s time da se prije istih obvezno naznačuje „Upozorenje:“. Opće upozorenje odnosi se na ograničenje uporabe igračke za korisnika (dijete) obzirom na: najmanju ili najveću starost djeteta (npr. „*Prikladno za djecu od 3 do 5 godina starosti*“); ili najmanju ili najveću masu djeteta (npr., „*Nosivost do 30 kg*“); ili ako je to nužno za sigurnost djeteta, potrebu da dijete igračku smije koristiti pod nadzorom odraslih osoba (npr., „*Koristiti samo pod nadzorom odraslih*“). Posebna upozorenja odnose se, ovisno o tehničkoj izvedbi i namjeni igračke, na mjere opreza koje je potrebno poduzeti pri upotrebi određene kategorije igračke: na igračkama koje mogu biti opasne za djecu mlađu od 36 mjeseci upozorenja: „*Igračka nije prikladna za djecu mlađu od 36 mjeseci*“ ili „*Igračka nije prikladna za djecu mlađu od tri godine*“ ili isto upozorenje u obliku odgovarajućeg simbola; ako se igračka koristi samo u vodi: „*Koristiti samo u vodi primjerene dubine za djecu i pod nadzorom odraslih*“; ako se igračka nalazi kao poklon u hrani zbog čega bi se mogla pomiješati s hranom, stavlja se upozorenje „*U hrani se nalazi igračka. Preporuča se nadzor odraslih*“; ako je igračka imitacija zaštitnih maski ili kaciga, stavlja se posebno upozorenje: „*Ova igračka ne pruža zaštitu*“; na igračke koje se pomoću vrpce, uzica, lastika ili traka vješaju iznad količevke, dječjeg krevetića ili dječjih kolica, stavlja se upozorenje na igračku i ambalažu: „*Kako bi se spriječile moguće ozljede uzrokovane zaplitanjem djeteta, ukloniti ovu igračku kada se dijete počne oslanjati na ruke i koljena u pužećem položaju*“; ako igračka sadrži mirise (kozmetički setovi i sl.) označava se navodom: „*Sadrži mirise koji mogu izazvati alergije*“;

⁵³ Nar. nov., br. 39/13., 47/14. 114/18. i 53/22.

⁵⁴ Nar. nov., br. 83/14. 38/15., 35/17., 50/18., 60/19., 48/21. i 140/22. (U Prilogu I. Pravilnika o sigurnosti igračaka navedeno je koji se predmeti ne smatraju igračkama u smislu ovoga Pravilnika.

⁵⁵ Igračke koje se pokreću na baterije ili napajanjem električnom energijom dodatno moraju ispunjavati i zahtjeve propisane Pravilnikom o električnoj opremi namijenjenoj za uporabu unutar određenih naponskih granica (Nar. nov., br. 43/16.), a ako se pokreću na bežični radijski daljinski upravljač, tada i bitne zahtjeve propisane Pravilnikom o radijskoj opremi (Nar. nov., br. 94/16. i 88/19.) i Pravilnikom o elektromagnetskoj kompatibilnosti (Nar. nov., br. 28/16. i 88/19.).

⁵² Provedba Uredbe (EZ) br. 1935/2004 preuzeta je u domaće zakonodavstvo Zakonom o materijalima i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom (Nar. nov., br. 25/13., 41/14. i 114/18.).

kod koturaljka, klizaljki, rolera, skejtbordova, skutera i bicikla stavlja se upozorenje: „Nositi zaštitnu opremu. Ne koristiti u prometu“.

Primjer označavanja igračke dječje slagalice:

Dječja slagalica (puzzle): **DJED MRAZ**
 Šifra artikla: **12345**
 Broj dijelova: **100**
 Dimenzije složene slike: **50 x 70 cm**
 Veličina kutije: **40 x 21 x 6 cm**
 Materijal: **karton**
 Proizvođač: **BORNA I ROKO d.o.o. za proizvodnju JASTREBARSKO, A. Štrausa bb**
 Prikladna dob za slaganje: **8 godina i više**

8.3.5. Označavanje tekstilnih proizvoda

Tekstilni proizvodi (npr. odjeća, ogrtači, kape, rukavice, stolnjaci s božićnim i/ili novogodišnjim motivima) koji se prodaju moraju biti označeni u skladu s odredbama ZTZOS i Uredbom (EU) br. 1007/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 27.9.2011. o nazivima tekstilnih vlakana i obilježavanju sirovinskog sastava tekstilnih proizvoda koji se primjenjuje temeljem pravilnika o provedbi navedene Uredbe.⁵⁶

ističemo...

Svaki tekstilni proizvod mora biti označen na privjesnici odnosno etiketi podatkom o: proizvođaču, a za uvozne proizvode, o uvozniku (ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani trgovački znak i adresu na kojoj je proizvođač odnosno uvoznik dostupan u EU); broj tipa, šarže ili serije ili neki drugi identifikacijski element, kao što je npr. oznaka modela, broj artikla); nazivom tekstilnog proizvoda; nazivom sirovinskog sastava (naziv tekstilnog vlakna); oznakom veličine (za odjeću); a može i podatkom o zemlji proizvodnje.

Na trajno ušivnoj etiketi obvezno se navodi sirovinski sastav, oznake simbola za njegu i održavanje, a za odjeću oznakom veličine te postotkom skupljanja po širini i duljini, a može se navesti i naziv proizvoda, proizvođača odnosno uvoznika.

Za opisivanje sirovinskog sastava na etiketama i oznakama tekstilnih proizvoda mogu se upotrebljavati samo nazivi tekstilnih vlakana navedenih u Prilogu 1—Popis naziva tekstilnih vlakana koji je sastavni dio Uredbe (EU) br. 1007/2011 i to samo nazivom vlakna, bez navođenja riječi „vlakno“. Npr. ispravno navođenje sirovinskog sastava „100% pamuk“, a neispravno navođenje je: „100% pamučno vlakno“ ili „100% vlakno pamuka“.

Tekstilni proizvodi iste vrste i sirovinskog sastava (npr. krpe za pod ili za čišćenje, pojasevi, naramenice, vrpce, rupčići, stolnjaci, kra-

vate, traka za zavjese i dr.)⁵⁷ mogu se označiti skupnom etiketom. Oznaka veličine odjeće, pokrivala za glavu, rukavice, čarape i donjeg rublja, ako se navodi u brojevima ili slovima koji se ne primjenjuju u RH, tada je potrebno na prišivenoj ili pričvršćenju etiketi ili na ambalaži navesti oznaku veličine koja se primjenjuje u RH, te radi bolje informiranosti potrošača, na popratnoj etiketi ili ambalaži proizvoda i u prodajnom prostoru potrebno je istaknuti pretvorbenu tablicu.

Primjer pretvorbena tablica slovnih u brojčane veličine za muške majice i košulje:

EU	M	L	XL	XXL
RH	39-40	41-42	43-44	45-46

Koje tekstilne proizvode nije potrebno označavati sirovinskim sastavom (tekstilnim vlaknom) navedeno je Prilogu V. Uredbe (EU) br. 1007/2011 (npr. štitnike za rukave, oslikana platna, igračke, tekstilne dijelove obuće, stolnjake od više komponenata i površina od najviše 500 cm². rukavice, kozmetičke torbice, torbice za mobilne telefone i dr.).

Primjer označavanja tekstilnog proizvoda:

Naziv proizvoda: **Muška majica s božićnim uzorkom**

Veličina: **42**

Proizvođač: **DARKO d.o.o. za proizvodnju odjeće**

10 450 Jastrebarsko, Jaskanska ul. bb

Zemlja podrijetla: **Hrvatska**

Godina proizvodnje: **2023.**

Sirovinski sastav: **100% pamuk**

Skupljanje po širini: **2% po dužini: 2%**

9. Zaključak

U vrijeme adventa odnosno božićnih i novogodišnjih blagdana većina gradova i općina organizira adventske (božićne) i/ili novogodišnje sajmove na kojima trgovci i drugi prodavatelji obavljaju pored ostalog, neprehrambene proizvode vezane uz advent, kao što su razni dekorativni predmeti za ukrašavanje božićnih drvaca te unutarnjeg interijera i vanjskog prostora, božićna drvca, igračke i druge blagdanske predmete. Prigodna prodaja obavlja se pretežito na javno-prometnim površinama i drugim otvorenim prostorima, a ponekad i u zatvorenim prostorima. Trgovci i drugi prodavatelji obvezni su prilikom obavljanja prigodne prodaje pridržavati se obveza propisanih Zakonom o trgovini, Zakonom o zaštiti potrošača, kao i obveza propisanih drugim zakonima ovisno o vrsti proizvoda koje nude na tržištu, a neprehrambeni proizvodi koji se nude potrošačima moraju biti propisno označeni.

⁵⁶ Pravilnik o provedbi Uredbe (EU) br. 1007/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o nazivima tekstilnih vlakana i povezanom označavanju i obilježavanju sirovinskog sastava tekstilnih proizvoda (Nar. nov., br. 18/15.)

⁵⁷ Detaljni popis tekstilnih proizvoda za koje je dovoljno skupno obilježavanje sirovinskog sastava (tekstilnog vlakna) dan je u Prilogu VI Uredbe (EU) br. 1007/2011.